

I. Cel procedury, koordynator działań, podstawy prawne

Cel procedury		Koordynator działań	Uczestnicy
Określenie procesu przekazania komunikatów ostrzegawczych o zagrożeniu uderzeniami z powietrza, w tym spowodowanych lotem obiektu stanowiącego zagrożenie terrorystyczne typu „RENEGADE” (zwanym dalej „zagrożeniem z powietrza”) dowódcom jednostek wojskowych i organom właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego, z możliwie dużym wyprzedzeniem, tak aby niezwłocznie po wykryciu zagrożenia umożliwić skuteczne zaalarmowanie wojsk i ludności cywilnej.		Minister Obrony Narodowej – w zakresie działań instytucji (podmiotów) wojskowych Minister właściwy do spraw wewnętrznych i spraw administracji publicznej – w zakresie działań instytucji (podmiotów) cywilnych	– Dowódca Operacyjny Rodzajów Sił Zbrojnych – Dowódca Centrum Operacji Powietrznych - Dowódca Komponentu Powietrznego (COP-DKP) – Dowódca 22. Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania (ODN), Dowódca Mobilnej Jednostki Dowodzenia Operacjami Powietrznymi (MJDOP), Dowódca 1. Regionalnego Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania (RODN) – ministrowie, kierownicy urzędów centralnych – wojewodowie, starostowie, wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) – przedsiębiorcy telekomunikacyjni <i>zgodnie z zapisami art. 176a ustawy Prawo telekomunikacyjne z dnia 16 lipca 2004 r. (Dz.U.2014.243, t.j.)</i> – Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (RCB)
Wejście	Wyjście	Podstawy prawne działań	
Uzyskanie informacji o zagrożeniu uderzeniami z powietrza, w tym spowodowanych lotem obiektu stanowiącego zagrożenie terrorystyczne typu	Przekazanie komunikatów ostrzegawczych o zagrożeniu uderzeniami z powietrza, w tym spowodowanych lotem obiektu stanowiącego zagrożenie terrorystyczne	1) ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym 2) ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie 3) ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe 4) ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne 5) ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej 6) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin 7) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie określenia organu dowodzenia obroną	

„RENEGADE”	typu „RENEGADE” - dowódcom jednostek wojskowych i organom właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego, tak aby niezwłocznie po wykryciu zagrożenia umożliwić skuteczne zaalarmowanie wojsk i ludności cywilnej	powietrzną oraz trybu postępowania przy stosowaniu środków obrony powietrznej w stosunku do obcych statków powietrznych niestosujących się do wezwań państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym 8) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach 9) decyzja nr 286/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 sierpnia 2009 r. w sprawie wprowadzenia do użytku służbowego w Siłach Zbrojnych RP <i>Instrukcji funkcjonowania systemu powszechnego ostrzegania wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu uderzeniami z powietrza</i>
------------	---	--

II. Przebieg działań

TRYB URUCHAMIANIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

1. Dyżurna Zmiana Bojowa Centrum Operacji Powietrznych - Dowództwo Komponentu Powietrznego (COP-DKP) monitoruje polską przestrzeń powietrzną całodobowo, w ramach narodowego i sojuszniczego systemu obrony powietrznej, w każdym stanie gotowości obronnej państwa
2. W przypadku stwierdzenia zagrożenia COP-DKP aktywuje system ostrzegania i alarmowania wojsk oraz ludności cywilnej o zagrożeniu z powietrza. Decyzję taką może podjąć Dyżurny Dowódca Obrony Powietrznej (DDOP).
3. Za zorganizowanie systemu powszechnego ostrzegania i alarmowania ludności cywilnej odpowiada właściwy terenowo – wojewoda, starosta, wójt (burmistrz, prezydent miasta). W odniesieniu do osób przebywających w obiektach administracji publicznej – właściwy minister (kierownik urzędu centralnego) lub kierujący daną jednostką organizacyjną/podmiotem administracji państwowej
4. W czasie pokoju, w warunkach braku zagrożeń, funkcjonowanie systemu powszechnego ostrzegania i alarmowania o zagrożeniu z powietrza może być sprawdzane w ramach ćwiczeń, a także podczas cyklicznych treningów organizowanych zgodnie z harmonogramem opracowanym przez COP-DKP
5. System powszechnego ostrzegania i alarmowania o zagrożeniu z powietrza jest uruchamiany **doraźnie** w przypadku zidentyfikowania zagrożenia z powietrza dla części lub całego terytorium kraju oraz **na stałe**:
 - w warunkach wprowadzonego stanu wyjątkowego lub wojennego, albo
 - w przypadku wprowadzenia stopnia alarmowego w związku z zagrożeniem terrorystycznym.

W PRZYPADKU ZIDENTYFIKOWANIA ZAGROŻENIA Z POWIETRZA	W WARUNKACH WPROWADZONEGO STANU WYJĄTKOWEGO LUB WOJENNEGO, ALBO W PRZYPADKU WPROWADZENIA STOPNIA ALARMOWEGO W ZWIĄZKU Z ZAGROŻENIEM TERRORYSTYCZNYM
1) Po zidentyfikowaniu zagrożenia Dyżurna Zmiana Bojowa (DZB COP – DKP) przekazuje dyżurnemu RCB oraz dyżurnemu Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności KG PSP komunikat o zagrożeniu i konieczności uruchomienia urządzeń KF radiowej sieci ostrzegania na przewidywanym obszarze zagrożenia	1”) Po wprowadzeniu stanu wyjątkowego lub wojennego albo w przypadku wprowadzenia stopnia alarmowego w związku z zagrożeniem terrorystycznym z powietrza - dyżurny RCB (dyżurny KCKRiOL KGSPS): – przekazuje dyżurnemu wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego (WCZK) komunikat: „UWAGA. ZAGROŻENIE Z POWIETRZA. WŁĄCZYĆ ODBIORNIKI RADIOWEJ SIECI OSTRZEGANIA”, nakazujący natychmiastowe uruchomienie odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania na terenie województwa i prowadzenia nasłuchu w trybie całodobowym – informuje CZK oraz wyznaczone punkty kontaktowe ministrów/kierowników urzędów centralnych/wybranych podmiotów administracji państwowej o możliwym zagrożeniu
2) Dyżurny RCB (Dyżurny KCKRiOL KGSPS): – przekazuje dyżurnemu wojewódzkiego centrum zarządzania kryzysowego (WCZK) komunikat: „UWAGA. ZAGROŻENIE Z POWIETRZA. WŁĄCZYĆ ODBIORNIKI RADIOWEJ SIECI OSTRZEGANIA”, nakazujący natychmiastowe uruchomienie odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania na terenie województwa – informuje CZK oraz wyznaczone punkty kontaktowe ministrów/kierowników urzędów centralnych/wybranych podmiotów administracji państwowej o zagrożeniu – informuje Dyżurną Zmianę Bojową COP - DKP o przekazanym poleceniu uruchomienia odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania na terenie kraju	2”) Dyżurny WCZK nakazuje na terenie województwa uruchomienie odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania o zagrożeniu z powietrza oraz informuje służby wojewódzkiego systemu ratowniczego o zagrożeniu (PSP, PRM, Policja i inne)

3) Dyżurny WCZK nakazuje na terenie województwa natychmiastowe uruchomienie odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania o zagrożeniu z powietrza oraz informuje służby wojewódzkiego systemu ratowniczego o zagrożeniu (PSP, PRM, Policja i inne)	3") Dyżurny RCB informuje Dyżurną Zmianę Bojową COP - DKP o uruchomieniu odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania na terenie kraju
4) Ośrodki ostrzegania ODN/MJDOP/RODN rozpowszechniają w swoim sektorze odpowiedzialności komunikat o zagrożeniu z powietrza, z wykorzystaniem radiowej sieci ostrzegania	4") Ośrodki ostrzegania ODN/MJDOP/RODN rozpowszechniają w swoim sektorze odpowiedzialności komunikat o zagrożeniu z powietrza, z wykorzystaniem radiowej sieci ostrzegania
5) Dyżurny powiatowego centrum zarządzania kryzysowego (PCZK) po otrzymaniu z odbiornika KF komunikatu radiowego o zagrożeniu, uruchamia procedurę alarmowania ludności cywilnej na terenie powiatu poprzez OGŁOSZENIE ALARMU , w szczególności z wykorzystaniem: – systemu syren alarmowych - a także: – ośrodków radiowych i telewizyjnych – systemów teleinformatycznych – urządzeń rozgłoszeniowych stacjonarnych i na pojazdach	5") Dyżurny powiatowego centrum zarządzania kryzysowego (PCZK) po otrzymaniu z odbiornika KF komunikatu radiowego o zagrożeniu, uruchamia procedurę alarmowania ludności cywilnej na terenie powiatu poprzez OGŁOSZENIE ALARMU , w szczególności z wykorzystaniem: – systemu syren alarmowych - a także: – ośrodków radiowych i telewizyjnych – systemów teleinformatycznych – urządzeń rozgłoszeniowych stacjonarnych i na pojazdach
6) W przypadku gdy PCZK nie dysponuje odbiornikiem KF radiowej sieci ostrzegania o zagrożeniu z powietrza, procedurę alarmowania ludności cywilnej na terenie zagrożonego powiatu uruchamia dyżurny WCZK lub rozpowszechnia sygnał o zagrożeniu w sieci alarmowania wojewody.	6") W przypadku gdy PCZK nie dysponuje odbiornikiem KF radiowej sieci ostrzegania o zagrożeniu z powietrza, procedurę alarmowania ludności cywilnej na terenie zagrożonego powiatu uruchamia dyżurny WCZK lub rozpowszechnia sygnał o zagrożeniu w sieci alarmowania wojewody
7) Ministrowie/kierownicy urzędów centralnych/kierujący daną jednostką organizacyjną/podmiotem administracji państwowej, po uzyskaniu informacji o ogłoszonym alarmie dla ludności cywilnej na terenie właściwym dla usytuowania urzędu, uruchamiają procedurę alarmowania osób przebywających w urzędzie	7") Ministrowie/kierownicy urzędów centralnych/kierujący daną jednostką organizacyjną/podmiotem administracji państwowej, po uzyskaniu informacji o ogłoszonym alarmie dla ludności cywilnej na terenie właściwym dla usytuowania urzędu, uruchamiają procedurę alarmowania osób przebywających w urzędzie

8) ODWOŁANIE ALARMU następuje po komunikacie radiowym z odbiornika KF otrzymanym z Ośrodka ostrzegania ODN/MJDOP/RODN i jest realizowane w trybie przyjętym przy ogłaszaniu alarmu	8") ODWOŁANIE ALARMU następuje po komunikacie radiowym otrzymanym z Ośrodka ostrzegania ODN/MJDOP/RODN i jest realizowane w trybie przyjętym przy ogłaszaniu alarmu
9) Na wniosek Dyżurnej Zmiany Bojowej COP - DKP, dyżurny RCB: – przekazuje dyżurnemu WCZK komunikat: „UWAGA. ZAGROŻENIE Z POWIETRZA ODWOŁANE. WYŁĄCZYĆ ODBIORNIKI RADIOWEJ SIECI OSTRZEGANIA”, nakazujący wyłączenie odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania o zagrożeniu z powietrza – informuje CZK oraz wyznaczone punkty kontaktowe ministrów/kierowników urzędów centralnych/wybranych podmiotów administracji państwowej o odwołaniu zagrożeniu	9") Po zniesieniu stanu wyjątkowego lub wojennego albo odwołaniu 3 lub 4 stopnia alarmowego dyżurny RCB: – przekazuje dyżurnemu WCZK komunikat: „UWAGA. ZAGROŻENIE Z POWIETRZA ODWOŁANE. WYŁĄCZYĆ ODBIORNIKI RADIOWEJ SIECI OSTRZEGANIA”, nakazujący wyłączenie odbiorników KF radiowej sieci ostrzegania o zagrożeniu z powietrza – informuje DZB COP-DKP o wyłączeniu odbiorników KF – informuje CZK oraz wyznaczone punkty kontaktowe ministrów/kierowników urzędów centralnych/wybranych podmiotów administracji państwowej o odwołaniu zagrożeniu
DODATKOWE POTRZEBY 6. W przypadku gdy dyżurny RCB nie będzie miał możliwości przekazywania odbiorcom komunikatów dotyczących zagrożenia, zadanie to realizuje dyżurny Krajowego Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności KGPS (zadanie 6.2; 6.1" oraz 6.9; 6.9"). 7. Służba dyżurna RCB i KCKRiOL KG PSP, dyżurni WCZK oraz dyżurni PCZK posiadający odbiorniki KF do odbioru sygnałów o zagrożeniu z powietrza uczestniczą w comiesięcznych treningach sprawdzających funkcjonowanie systemu, inicjowanych przez Dyżurną Służbę Operacyjną COP-DKP. Dyżurni PCZK nie posiadający radiowych odbiorników KF biorą udział w treningu pracując w radiowej sieci alarmowania wojewody. W tym przypadku sygnał o zagrożeniu uderzeniami z powietrza rozpowszechnia dyżurny WCZK. 8. Treść komunikatów o zagrożeniu, przekazywanych w relacjach COP-DKP-RCB-WCZK określa Dowódca Centrum Operacji Powietrznych - Dowództwo Komponentu Powietrznego. 9. Do ogłoszenia i odwołania alarmu dla ludności o zagrożeniach uderzeniami z powietrza stosuje się formę i treść OGŁOSZENIE ALARMU/ODWOŁANIE ALARMU, określoną w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz.U. poz. 96). 10. Niezbędne są unormowania prawne dotyczące systemu ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach z powietrza, w celu zintegrowania rozwiązań przyjętych dla systemu wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz systemu powszechnego ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach z powietrza. Propozycje zmian legislacyjnych przedstawi Minister właściwy do spraw wewnętrznych i spraw administracji publicznej (Szef	

Obrony Cywilnej Kraju) – w terminie 6 miesięcy od czasu przyjęcia KPZK przez Radę Ministrów.

11. Szef Obrony Cywilnej Kraju:

- koordynuje proces przygotowania, rozbudowy i modernizacji wszystkich elementów systemu alarmowania ludności na terenie kraju
- monitoruje udział centrów zarządzania kryzysowego oraz punktów kontaktowych organów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego w comiesięcznych treningach z ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach uderzeniami z powietrza, prowadzonych przez COP-DKP oraz przygotowuje sprawozdania z ich przebiegu.

BUDŻET ZADANIA

Koszty przygotowania i funkcjonowania systemu ostrzegania i alarmowania są finansowane:

- na poziomie krajowym i wojewódzkim – z budżetu państwa z części, której dysponentem są ministrowie kierujący działami administracji rządowej, centralne organy administracji rządowej oraz wojewodowie
- na poziomie powiatowym i gminnym – z budżetu jednostek samorządu terytorialnego